

enhver Sogneraadskreds skal danne en Forligskreds, og at der i enhver Sogneraadskreds skal udnævnes 2 Mænd til at være Forligsmæglere. Jeg har ved tidligere Leiligheder gjort opmærksom paa, at disse kommunale Bestillinger i de senere Aar ere stegne i saa høj Grad, at de ere blevne en meget stor Byrde for Befolkningen, idet man fra alle Sider hører Klager over, at den og den Lov kommer med nye kommunale Bestillinger. Det er ogsaa tidt meget vanskeligt at finde Folk, som i tilstrækkelig Grad kunne udføre saadanne Ombud, og just dette Hverv, som der her er Tale om, nemlig Forligsmægling, det er — det maa de ærede Medlemmer tro — et meget vanskeligt Hverv. Det er ikke tilstrækkeligt, at det overdrages til almindelig samvittighedsfulde og forstandige Folk; nei, for at udføre dette Hverv forsvarligt, maa der virkelig tillige et godt Greb paa at kunne faae Folk til at forliges; der hører virkelig ogsaa noget Kjenndskab til Lovgivning til ligejom ogsaa Væthed til at sætte sig ind i saadanne Sager. Det er ogsaa nødvendigt og ønskeligt, at disse Folk, som skulle være Forligsmæglere, have Dvælse og Erfaring i dette Hverv eller i alt Fald kunne erhverve sig Dvælse og Erfaring, og det kan kun ske, naar man aarlig har en hel Del forskellige Sager at behandle. Naar Forligskredse ere saa store, som de nu ere, faar en saadan Forligsmægler stor Rutine. De behandle en Masse Sager, og i Reglen holde de jo Møde hver Lørdag — og paa den Maade faae de Erfaring, saa de meget lettere kunne faae Folk til at slutte Forlig, end naar det er Forligsmæglere, som ikke ere vant dertil, som ikke have den saaledes erhvervede Dygtighed, Fortrolighed med Lovgivningen eller Væthed til at kunne sætte sig ind i de forskellige Sager. Jeg tror derfor, at det vilde være meget vanskeligt, naar denne Lov blev gjældende, at faae egnede Folk til dette Ombud. Der skal jo kun een Sogneraadskreds til at danne en Forligskreds, og det vil i en saadan Kreds tidt være vanskeligt at faae Mænd, som i tilstrækkelig Grad ville være egnede til at udfylde dette Hverv. Selve Lovforslaget er ikke ledsaget af Motiver, men ved selve Indbringelsen af Lovforslaget nævnte den ærede Forlagsstiller, at han mente, at der vilde komme færre Processer i Tilfælde af, at der kom Forligsmæglere i hvert Sogn, og han har for nærmere at motivere dette i Dag sagt, at han mente, at naar disse Forligsmæglere kom i Sognene, og de skulde mægle, vilde de være mere i Stand til at foretage Mæglingen med et godt Resultat paa Grund af,

at de kjendte de stridende Parter. Jeg vil dog her gjøre opmærksom paa, at det er ikke altid, at en saadan Proces føres mellem to Parter, der begge bo i samme Sogn; navnlig i større Sager er det tidt Tilfældet, at de ikke bo i samme Sogn. Sa, den Indstævnte bor jo altid i Sognet, og han vil altid være kjendt af Forligsmægleren; men den anden Part vil ikke være det. Og saa falder jo det Hele. Tillige siges det, at Folk, der kjende Parterne, i det Hele taget ere meget egnede til at mægle og lettere ville faae Forlig i Stand. Efter min Erfaring er affurat det Modsatte Tilfælde. Naar der er Tale om Forlig, er det netop godt, at der kommer nye Folk til. Jeg har ofte set det med Overlandvæsenstommisioner og Vandshynsmænd. Disse kunne ikke skaffe Forlig tilveie, og saa gaar det til Landvæsenstommisionærerne og Overlandvæsenstommisionen. Det er Fremmede; dem kjende de ikke, og netop derfor kunne de lettere bringe Parterne til Forlig. Det er i det Mindste min Erfaring, at saaledes sker det. Hvis dette altsaa er Tilfældet, saa falder det Argument, at Kjenndskab til vedkommende Personer skulde gjøre Opnaaelse af Forlig lettere. Netop det Modsatte er Tilfældet. Saa sagde den ærede Forlagsstiller, at naar disse Forligsmæglere kom i Sognet, saa behøvede Parterne ikke at rejse saa langt for at komme til Forlig. Men der glemmer den ærede Forlagsstiller atter, at der er to Parter. Den Indstævnte bor vel i Sognet, men Klageren bor der ofte ikke; saa det bliver altsaa et Spørgsmaal, om det egentlig er lettere for Klageren at komme ud paa Landet end at komme ind til Kjøbstaden. Jeg tror nu, at det i Almindelighed er lettere for Folk, naar de ikke bo i Sognet, hvor Forligsmæglingen skal finde Sted, at komme til Kjøbstaden, hvor de dog ofte have nogle andre Forretninger at gjøre, end at rejse ud paa Landet alene for den Sags Skyld. Jeg tror ogsaa, at naar det f. Ex. er Folk, der bo i Kjøbenhavn, og som fagsege Andre i et eller andet Sogn, f. Ex. i Svendborg eller Odense Amt, saa vilde de ikke møde selv, men skulle have en Mand til at møde for sig; de faae langt lettere fat paa Folk i Kjøbstaden, som de kjende, og som kunne møde for dem. Jeg synes derfor heller ikke, at dette Argument, at de ikke komme til at rejse saa langt, er holdbart. Jeg tror, at det i Almindelighed vil være lettere for Klageren at rejse til Kjøbstaden end ud paa Landet. Det blev tillige sagt, at det at stævnes er ubehageligt, og den ærede Forlagsstiller syntes at mene, at denne Ubehagelighed var mindre, naar denne Stævning kom